

Afzender: NBS-secretariaat,
Leopold III-straat 8, 3724 Vliermaal

GRATIS infoblad • verschijnt driemaandelijks • EDITIE AUGUSTUS 2024
v.u.: Ludo Royen, Vliermaal

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Afgiftekantoor Hasselt • P508286

Fruit-wijzer

Editie 2024-3

Vereniging voor pomologie, fruittuin-,
boomgaard- en landschapsbeheer

Reine Claude d'Althan

Voorwoord

Het oogstseizoen is weer daar, traditioneel een drukke periode voor ons. We organiseren weer tal van activiteiten dit najaar, stuk voor stuk met fruit en boomgaarden verbonden.

De jaarlijkse ronde van de **Sapmobiel**® start vanaf eind augustus en zal doorheen Vlaanderen trekken tot het einde van oktober. Dit betekent weer tal van persdagen bij jou in de omgeving. Voor de volledige kalender, zie p. 4 en 5.

Al eens eraan gedacht om je **aalbessen correct te snoeien**? We geven je een beknopte uitleg over de juiste handelswijze om zo veel en zo groot mogelijke vruchten te bekomen op p. 6.

Verder vertellen we je graag over **Europom**®, ons grote Europese fruitevenement. Alles hierover vind je op de volgende pagina's, alsook onze poster aan de achterzijde van deze nieuwsbrief. Het wordt een heus familiefeest, dus nodigen we je graag uit met het hele gezin!

Europom® 2024

Ter gelegenheid van haar veertigjarig bestaan, wordt de Nationale Boomgaardenstichting de gastheer voor Europom® 2024. We maken er een fruitfeest van voor jong en oud. De internationale fruiittoonstelling viert zelf haar 35ste verjaardag, waar delegaties van onze zusterverenigingen uit een tiental Europese landen hun fruit- en notenvariëteiten aan jullie voorstellen.

Een groot internationaal fruitoogstfeest biedt natuurlijk meer dan alleen een tentoonstelling:

Kijken en proeven: honderden soorten en variëteiten liggen daar mooi te wezen, maar zijn ze ook lekker? De standhouders zullen jullie meenemen in het verhaal van de vruchten, maar een proefstand geeft jullie de gelegenheid om de appels en peren zelf te proeven en er eventueel enkele kilo's van te kopen.

Slimmer worden: fruit maakt slimmer, zeker wanneer je de voordrachten volgt die we tijdens Europom® aanbieden. Gepassioneerde fruitliefhebbers vertellen jullie het verhaal over het maken van appel- en perenciders met de meest geschikte variëteiten. Een andere voordracht zal gaan over ‘fruittuinen en boomgaarden voor een veranderend klimaat’, een overzicht van gevolgen en maatregelen waarmee we best rekening houden wanneer we onze fruitbomen gezond en vitaal willen houden. Onze buitenlandse gasten zullen ons onderrichten over hun variëteiten en de mogelijkheden die ze, misschien ook bij ons, bieden.

Heb je zelf wat appels en peren staan waar je niet van weet welke variëteit het is? Breng ons dan zeker een viertal stuks van elk binnen, onze pomologen geven er de juiste naam aan!

Bewegen en genieten: een grote wandelroute die vanuit Alden Biesen vertrekt, een zintuigenwandeling samen met de passie van een gids die jullie de natuur in een boomgaard leert ervaren, een ritje met de ‘Pom-Express’ die een toertje maakt door het boomgaardencomplex van Alden Biesen of gewoon even kijken naar de allernieuwste oogstmethode voor hoogstamfruitbomen door middel van een kabelschudder en opvangscherm: er is voor elk wat wils.

Spelen, ravotten en creativiteit botvieren: geen feest zonder wat lekkers gemaakt van fruit, een gezellig terras met hapjes en drankjes, een heuse stormbaan van wel 18 meter (!), creatieve en leerrijke activiteiten voor het hele gezin, waaronder de Imkermobiel.

Europom® 2024 vindt plaats in de Rijschool en de Tiendenschuur van Landcommanderij Alden Biesen in Bilzen, tijdens het weekend van 26 en 27 oktober, telkens van 10u tot 17u.

Inkom en parking zijn gratis!

De Sappmobiel®

De Sappmobiel® schiet bijna uit de startblokken, hoog tijd dus om onze kalender nog eens kenbaar te maken! We verwerken jouw appels op verschillende locaties in Vlaanderen tot puur natuurlijk appelsap. De volledige kalender is ook steeds op www.desappmobiel.be terug te vinden. Schrijf je snel in, want plaatsen zijn beperkt!

Vanaf 70 kg helpen we je verder. We spoelen het fruit schoon, persen en pasteuriseren het, om het dan meteen af te vullen in bag-in-box-systemen. Je hebt de keuze tussen 3 en 5 liter. De dozen hebben een handig tapkraantje, zodat ze makkelijk rechtstreeks uit de koelkast getapt kunnen worden.

28 aug.	Vliermaal	Boschelstraat 71, 3724 Vliermaal
1 sept.	Herselt	Diestsebaan 28, 2230 Herselt
3 sept.	Binkom	Boutersemstraat 29, 3211 Lubbeek
4 sept.	Vliermaal	Boschelstraat 71, 3724 Vliermaal
5 sept.	Geel	Steenovens 4, 2440 Geel
6 sept.	Heist-op-den-Berg	Boonmarkt 4A, 2220 Heist-op-den-Berg
7 sept.	Arendonk	Park Deroissart, 2370 Arendonk
8 sept.	Vremde	Boomkensstraat 1, 2531 Vremde
9 sept.	Merksplas	Hofeinde 9, 2330 Merksplas
10 sept.	Kalmthout	Heuvel 8, 2920 Kalmthout
11 sept.	Malle	Antwerpsesteenweg 487, 2390 Malle
12 sept.	Grobbendonk	Parking t.h.v. Troon 4, 2280 Grobbendonk
13 sept.	Zoersel	Dorp 54 (t.o.v. Bibliotheek), 2980 Zoersel
14 sept.	Merksplas	Hofeinde 9, 2330 Merksplas
15 sept.	Vlierbeek	Abdij Vlierbeek, 3010 Leuven
16 sept.	Vremde	Broechemsesteenweg 100, 2531 Vremde
17 sept.	Diest	Omer Vanaudenhovelaan 48, 3290 Diest
18 sept.	Tielt-Winge	Oudepastoriestraat 22, 3390 Tielt-Winge
19 sept.	Tielt-Winge	Oudepastoriestraat 22, 3390 Tielt-Winge
20 sept.	Tielt-Winge	Oudepastoriestraat 22, 3390 Tielt-Winge

21 sept.	Diepenbeek	Stationsstraat 27, 3590 Diepenbeek
22 sept.	Wellen	Dorpsplein, 3830 Wellen
23 sept.	Alken	Hendriksveldstraat, 3570 Alken
24 sept.	Borgloon	Stationsstraat 54, 3840 Borgloon
25 sept.	Eckelrade	Dorpsstraat 82, 6251 ND Eckelrade
26 sept.	Dilsen-Stokkem	de Schiervellaan 5, 3650 Dilsen-Stokkem
27 sept.	Nieuwerkerken	Ambachtsstraat 1111, 3850 Nieuwerkerken
28 sept.	Ramsel	Dorpsplein, 2230 Ramsel
29 sept.	Sint-Katelijne-Waver	Midzelen 25, 2860 Sint-Katelijne-Waver
30 sept.	Berlaar	Azaleastraat, 2590 Berlaar
1 okt.	Beverlo	Korspelsesteenweg 86, 3581 Beverlo
2 okt.	Bilzen	Kasteelstraat 6, 3740 Bilzen
3 okt.	Bilzen	Kasteelstraat 6, 3740 Bilzen
4 okt.	Bilzen	Kasteelstraat 6, 3740 Bilzen
5 okt.	Peer	Armand Preud'hommeplein, 3990 Peer
6 okt.	Sittard	Lahrstraat 95, 6137 LG Sittard
7 okt.	Hechtel-Eksel	Slegerstraat 2, 3940 Hechtel-Eksel
8 okt.	Zutendaal	Hoogstraat 41, 3690 Zutendaal
9 okt.	Maastricht	Alesiahof 40, 6215 SX Maastricht
10 okt.	Oudsbergen	Heymansweg 2, 3670 Oudsbergen
11 okt.	Riemst	Reeckervelt 3, 3770 Riemst
12 okt.	Leuven	Abdij van Park, 3001 Leuven
13 okt.	Zoutleeuw	t.o.v. Ossenwegstraat 111, 3440 Zoutleeuw
14 okt.	Moelingen	Gemeenteplein, 3790 Moelingen
15 okt.	Ranst	Broechemhof 12, 2520 Ranst

Deze gegevens kunnen nog wijzigen.

Let op! Inschrijven is verplicht. Contacteer ons tijdens de kantooruren op +32 (0)12 39 11 88 of stuur een mailtje naar nbs@boomgaardenstichting.be

Zomeractiviteiten

Zomerfruitdag Beveren - 25 augustus

Maak kennis met de smaak en kenmerken van talrijke fruitvariëteiten. We heten je van harte welkom in Hof ter Saksen van 14 tot 17u.

Verpoos onder de fruitbomen van de prachtige hoogstamboomgaard en geniet van een heerlijk koel sapje van hoogstamfruit en proef onze variëteitsstropen. Wil je meer te weten komen over de boomgaard van Hof ter Saksen, ga dan met onze gids mee voor een uitgebreide wandeling tussen de fruitbomen. Ook voor de kleinsten is er animatie voorzien.

De zomerfruitdag is een echte aanrader voor wie volgend seizoen een eigen aanplantproject wil realiseren, maar nog niet helemaal zeker is van de fruitsoorten en -variëteiten. Je kan ze komen proeven en vergelijken, maar ook meer informatie erover bekomen.

Tot dan!

Open Monumentendag - 8 september

Zondag 8 september is voor ons de uitgelezen kans om NBS-belevingshoeve Renard nog eens open te stellen voor het grote publiek. We voorzien die dag gidsbeurten die onze hoeve in de kijker zetten, maar ook de Sint-Agapituskerk en het centrum van ons pittoreske Vliermaal.

Speciaal voor deze gelegenheid zal er ook een gratis elektrisch busje doorheen heel Vliermaal rondrijden. De gids vertelt wat meer over de kastelen, kapelletjes en andere interessante bezienswaardigheden in ons dorpje.

Achteraf kun je genieten van een drankje en een versnapering in NBS-belevingshoeve Renard of in 't Vlierhof. We heten je van harte welkom tussen 12u en 18u, op Leopold III-straat 5, 3724 Vliermaal.

Landschapsherstel in Voeren

Samen met de partners provincie Limburg, Stichting Elzéard en vrijwilligers van Likona, werkt NBS vzw aan een exclusief biodiversiteitsproject in Voeren. Tussen de Natura-2000 boskernen van het Alsbos en Vrouwenbos wordt een structurele natuurverbinding aangelegd, gelegen in een hersteld landschap waar hoogstamfruitbomen terug hun oude allure krijgen.

Een monotoon landbouwgebied met maïsakkers en weilanden wordt hersteld met een golvende en slingerende strook fruitbomen, rechtstaand dood hout, verschaalde plekken, poelen, kleinschalige akkers, heggen en houtkanten.

Het bocagelandschap wordt terug opgeladen met leven. De evolutie en migratie van natuurlijke organismen doorheen het gebied wordt gemonitord. Zo volgen we de verspreiding van het 'vliegend hert', een zeer zeldzame reuzenkever, waarvan er nog exemplaren voorkomen in de Voerense bossen. Dergelijke realisaties van natuurverbindingen worden ondersteund door de provincie Limburg via haar biodiversiteitsprojecten.

Diversiteit in het landschap is het sleutelwoord. Zo zorgt de aanplant van meer dan 200 hoog- en halfstam fruit- en notenbomen, meer dan 4 km gemengde haag en houtkant en het ingraven van rechtopstaande dode stammen voor extra leefruimte voor grote en kleine beestjes en planten die zich terug in het gebied moeten thuisvoelen.

Het beheer van de vruchtbomen en graslanden zal zo uitgevoerd worden dat het gunstig is voor de natuur, maar het zal tevens een voorbeeld zijn van natuurinclusieve of regeneratieve landbouw.

Meer info vind je op www.elzéard.org

De snoei van aalbessen

Bij fruitbomen wordt de meeste energie gestoken in de groei van de harttak en gesteltakken. De aalbes doet dit echter op een heel andere manier. De sterkste groeikracht komt immers uit de grond, vruchtdragende takken worden minder gevoed. Bij het snoeien moeten we hier rekening mee houden en het vruchtdragend hout vaak genoeg verjongen.

Wanneer we aanplanten is het alvast belangrijk om slechts een viertal takken aan het jonge struikje te bewaren. De basis van deze takken moet enkele cm onder het grondoppervlak geplant worden. De zwakste scheuten verwijderen je best meteen.

Na een of twee groeiseizoenen moeten we de scheuten die uit de grond ontwikkeld zijn beperken tot een vijf- tot zestal. Wanneer de bestaande vruchttakken nog voldoende gegroeid zijn (15 cm) en potlooddikke zijvertakkingen van minstens 15 cm lang aanmaken, kun je ze nog bewaren. Groeiden ze minder sterk, vervang je best een van de bestaande vruchttakken door een nieuwe, sterke scheut. Om hier een goed evenwicht in te vinden, is het aangeraden om jaarlijks een of twee van de bestaande scheuten weg te snoeien en te vervangen door jonge grondscheuten.

Als zijtakken te lang worden, zeker in een fruithaag, mag je ze inkorten tot zo'n 20-30 cm lengte. De sterkste bloembotten (en dus ook de kans op de beste vruchten) bevinden zich aan de basis en in het midden van deze takken.

Voor het jaarlijks onderhoud blijven we dezelfde snoeiwijze hanteren: jaarlijks een paar sterke grondscheuten bewaren die een zwakkere gesteltak vervangen.

Rode bessenhaag voor en na het snoeien van zwak hout en te lange zijtakken

Aanbod streekproducten

€ 5

€ 6

€ 5

€ 6

€ 7,50

Het volledige aanbod vind je op onze website via 'Winkel'

Activiteiten

25/08 • Zomerfruitdag Beveren

ism Hortus ter Saksen

Hof ter Saksen

Haasdonkbaan 91, 9120 Beveren

31/08 • Cursus snoei hoogstamfruitbomen

ism Regionaal Landschap Dijleland

Meer info via www.rld.be/agenda/

Streekhuis Dijleland

Witte Bomendreef 1, 3050 Oud-Heverlee

08/09 • Open Monumentendag

14u

NBS-Belevingshoeve Renard

Leopold III-sstraat 5, 3724 Viermaal

21/09 • Fruit proeven in de boomgaard

14u

ism Stad Mechelen

Tivoli-kinderboerderij

Antwerpsesteenweg 94, 2800 Mechelen

26/10 • Europom® 2024

27/10

ism Landcommanderij Alden Biesen

Grote internationale fruittentoonstelling

Kasteelstraat 6, 3740 Bilzen

07/12 • Verzorging van Buitendruiven

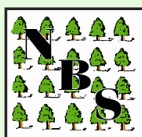
14u

ism Stad Mechelen

Deelname € 5

Tivoli-kinderboerderij

Antwerpsesteenweg 94, 2800 Mechelen

De Fruit-Wijzer is een uitgave van Nationale Boomgaardenstichting vzw Vereniging voor pomologie, fruituin-, boomgaard- en landschapsbeheer Leopold III-sstraat 8, 3724 Viermaal • ☎ 012 39 11 88 • 📠 012 74 74 38 www.boomgaardenstichting.be • info@boomgaardenstichting.be Uitschrijven kan via nbs@boomgaardenstichting.be

De Nationale Boomgaardenstichting presenteert
het grootste oogstfeest van Europa

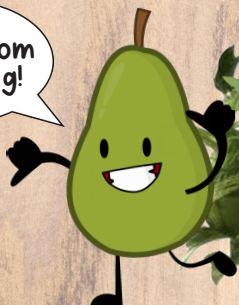
Europa®

26-27 oktober 10-17 u

Alden Biesen

Kasteelstraat 6, 3740 Bilzen

gratis inkom
& parking!

voor het
hele gezin!

Grootse
fruitexpo uit meer
dan 10 landen

Hindernisbaan
van 18 meter
(zondag)

Rondrit met
treintje door
Alden Biesen

Artisanale
fruitgerechten
en -dranken

Ontdek welke
variëteit jouw
boompje is

Natuur- en
zintuigen
wandelingen

Lezingen over
cider, klimaat en
meer

meer weten?

Natuurpunt SpARo

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Alden Biesen

DEPARTEMENT
OMGEVING

